

Așteptări deșerte.

Multă vreme a domnit mare îngrijire în cercurile guvernului Koerber din cauza așa numitei cestiuni prezidențiale, adică întrebarea cine se fiă președinte al camerei actuale, după-ce alegerea președintelui din periodul trecut Fuchs nu mai avea de astă-dată șanse.

Nici n'a fost ușor de-a afla o soluțiune. În cele din urmă se găsi totuși una. Pentru scopul acesta s'a recurs la mijlocul de-a alege în acel post de încredere pe un bărbat mai în color, mai puțin pronunțat într-o parte séu alta și așa au dat de un membru al așa numitei partide centrale morave, care se compune în total numai din trei membrii, ér ca vice-președinte au fost aleși un membru al partidei populare germane și unul din Cehii tineri. Așa s'a putut trece cu chiu cu vai peste această piedecă și s'au liniștit puțin spiritele agitate de amintita cestiune.

Nu scim, dér e și foarte greu de prevădut, ce desvoltare vor lua lucrurile de aci încolo. Cei mai mult interesați, ca toate se se petrecă în „Reichsrath” în deplină liniște, au început la scirea de mai sus se fiă de-odată éráși optimiști, se-și facă ei înșiși mult curagiú și se vorbescă cu mulțămire de-o întorsătură în Austria, așa după cum ar dori ei.

Noul președinte, contele Vetter von der Lilie a ținut un discurs după alegerea sa, care, precum s'a putut observa, a făcut la unii o foarte bună impresiune, ér pe alții nu i-a iritat și i-a asigurat, că se nisuesce a fi tot-déuna obiectiv și de a stima și convingerea adversarului. Se póte dice, că asigurările lui au fost în general primite favorabil séu cel puțin nu tocmai nefavorabil.

Atâta a fost de-ajuns de-a deștepta în sinul politicianilor unguri speranța, că noul parlament va primi se salveze situațiunea raporturilor dualiste, alegând membrii în delegațiune și în deputațiunea pentru cvotă. Pe lângă acestea speréză, că parlamentul austriac va rezolva și proiectele de lege, ce sunt considerate ca „necesitate de stat.”

Astfel s'ar face începutul unui nou period de liniște și de activitate seriósă parlamentară pe timp mai îndelungat și póte că încet încet ar începe se se dedea ómenii politici din Austria cu acesta activitate.

Așa își închipuesc în optimismul lor politicianii șovinisti din țera un-guréscă „întorsătura”, de care am vorbit. Idealul acestora este, ca în Austria toate se mérgă neted și liniștit, pentru-ca ei se-și póta juca ne-stinghiriți mai departe rolul lor de coplesire a celorlalte popóre dinăuntru.

Aceluia, care nu este cu conștiința curată, îi place se trăescă în împrejurări pacifice, cari se nu turbure apele și se nu i mărăscă îngrijirile de urmările faptelor sale, după-ce și așa resimite destul de bine, că situațiunea sa este nesigură.

În cazul de față însă, înafară de dorințele suprematiștilor de din-

coce, mai este o împrejurare în Austria chiar, care face se fiă dorită în cercuri largi ale populațiunii: rezolvarea cestiunii pactului economic cu Ungaria, pentru-ca printr'asta se se aducă o ameliorare stărilor economice și comerciale, ce au suferit mult în Austria și sufer încă din cauza nesiguranței care esistă în aceste raporturi.

Pactul definitiv cu Ungaria îl reclamă multe interese de soiul indicat. Cu toate acestea adă este mai mult ca ori și când nesigur, ce se va alege din el. Mai surprinzător decât toate este însă, că Maghiarii nu înțeleg, că situațiunea favorabilă în aceste raporturi nu se mai póte niciodată reintorce.

Actiunea lui Goluchowski. Sub titlul acesta scrie „Post” din Berlin: „Pe când presa sud-slavică și mai ales foile sêrbesci atacă și de și Austro Ungaria, care, cum se pretinde, ar voi se câștîge Macedonia și Albania, pe atunci cabinetul din Viena dá dílnic dovadă despre sinceritatea niusințelor sale în direcția, ca pacea în Balcani se fiă cât se póte mai bine garantată pe baza de drept internațională esistentă. Cea mai nouă dovadă în privința acesta este apropierea României și Greciei. Pentru-ca se rărăscă cât mai tare frecările din Balcani, Goluchowski și-a oferit intervenirea lui amicală, ceea-ce a fost primit cu mulțămită și a avut și rezultat. Cu ocaziunea balului de curte din Viena, ministru plenipotențiar grec a ținut, că mulțămită banelor serviciilor ale Austro-Ungariei, atât la Atena, cât și la București a ajuns la supratată politica bunăvoinței și a sentimentelor amicale, ceea-ce este spre binele de-opotrivă a celor interesați. Toți amicii păcii în Balcani pot fi mulțumitori actiunii lui Goluchowski, care s'a făcut în totă tăcerea.”

+ Grigorie Maior.

Primim dela Viena durerósa veste, că iubitul nostru coleg Grigorie Maior a încetat din viață eri, tocmai în ziua sa onomastică, pe care obicnunia s'o petrecă vesel și cu inima plină de speranțe frumoșe între bunii și prietini.

Fără de veste, cum înainte cu vre-o 10 săptămâni a cădut jertfă unei suferințe grave de nervi, care a causat mergerea lui la Viena, a fost răpit de cruda mórte în urma unei influențe, la care s'a adaus o pneumoniă acută.

Prin mórtea prea timpuriă a acestui brav și entusiast Român, suflet nobil, al căruia devotament pentru cauza poporului era fără margini, pierde nu numai țiarul nostru un colaborator vrednic și credincios, dér pierde și publicul și poporul român pe un apostol al cauzei sale sfinte de cultură și de progres național, care cu totă modestia lui înăscută, îi aducea prin munca sa dílnică spirituală, — cărând grăunte peste grăunte în grănarul doririlor și aspirațiunilor noastre,—un nespun serviciu, ce nu se póte prețui, precum nepricepută și neprețuită de publicul cel mare rămâne munca și activitatea consumătoare a unui țiarist

consciu de responsabilitatea ce o are în împlinirea chemării sale.

Nu voim se arătăm adă cu de-amănuntul ceea-ce a prestat răposatul nostru coleg în decurs de cincispre-dece ani, cât a lucrat la fóia noastră. Ce am spus e de ajuns a ilustra părțile luminóse ale muncii sale țiaristice.

Ceea ce ni-a fost Grigorie Maior în deosebi nouă, cu cari a conlucrat, ne este greu a talmăci cu cuvinte. Simțim numai, că s'a depărtat din mijlocul nostru pentru tot-déuna un amic, care cu inima sa nobilă, cu stăruința sa de fier, cu abnegarea și cu devotamentul séu esemplar făcea o podóbă a Redacțiunii noastre.

Mișcați de durerea adêncă, ce ni-a causat'o scirea despre mórtea colegului nostru, îi dícem: Dormi în pace suflet nobil în sterele acelea de liniște divină, la cari adeseori s'a avêntat cu vicioiene spiritul téu în urmărirea idealului fericirei omenești!

Soluțiunea crizei în România.

Despre desnodământul, ce l'a luat criza ministerială în România, scrie organul partidului dela putere „Conservatorul” de Marti următoarele:

De două zile domnesce în Capitală o încordare viă, isvorită din legitima impaciônță a publicului de a sci, ce sfârșit va lua criza ministerială. Grupe de cetățeni staționau dinaintea cluburilor politice séu așteptau în fața palatului regal, ca se afe cu o oră înainte cine va fi însărcinat cu formarea noului Cabinet.

Nu începe indoeală, că din momentul ce majoritatea conservatore nu a cădut de acord cu guvernul d-lui Carp asupra unor legi fundamentale și din momentul ce leaderii partidului au găsit altă soluțiune agreată de majoritate, partidul conservator nu putea fi înlăturat. Că d-l Carp convins de slabul sprijin ce proiectele d-sale financiare întâmpinau în sinul parlamentului, a lăsat din mână frânele guvernului, acesta îi face onóre. D-sa a cădut, — decât acesta se póte numi cădere, — ca un bărbat de stat, a cărui rămânere la guvern era motivată de o sumă de idei, pe cari d-sa voia se le traducă în fapte.

Dér retragerea d-lui Carp nu lasă partidul conservator cu mâinile în sin și cu capul vid.

Seful séu venerat și iubit, împreună cu fruntașii partidului, au opus planului financiar al d-lui Carp alt plan, pe care domnialor îl cred mai oportun, mai practico, mai în raport cu mijlocele contribuabililor. Și acest plan se bucură de simpatiile majorității. În aceste împrejurări, soluțiunea cea mai firească a crizei era de a se lăsa răspunderea situației asupra sprijinitorilor planului din urmă.

De aceea convingerea noastră este, că singurul mijloc logic de a eși din dificultățile situației actuale, este de a se însărcina d-l Cantacuzino cu formarea unui noi Cabinet. În momentul când scriem aceste rânduri, aflăm că în adevăr grațiosul Suveran a și conferit această onóre veneratului nostru șef.

Acastă soluțiune va avé între altele avantajul de a nu arunca țera în frământările luptelor electorale, în niseo momente așa de delicate; de a grăbi înlăturarea crizei financiare, care nu póte suferi nici o întârziere, și de a uni într'un singur mănunchiu viguros toate elementele conservatore, cari până aci rămasesera afară séu pregetau de a fi cu trupul și sufletul pentru mărețul act al fusionării.

În acest chip, credem noi, țera va avé un guvern tare și străinătatea va privi la dânsul cu încredere.

După-ce Regele a consultat Săm-bătă séra pe d-l D. A. Sturdza șeful partidului liberal, ér c'o oră mai târziu pe d-l Theodor Rossetti, fost președinte de consiliu, apoi Duminecă înainte de amiađi pe ministrul afacerilor streine Marghiloman, a chemat la sine din nou Duminecă séra pe d-l G. Gr. Cantacuzino și în decursul audienței, care a durat o oră și jumătate, Regele i-a dat mandat și d-l Cantacuzino a primit de a forma cabinetul.

Conflictul româno-bulgar.

Sub acest titlu cetim în „Aper. Națională” din București:

Cetitorii noștri au luat cunoștință din cele scrise în cronica externă, cum și din telegramele „Agenției Române” de fierberea ce domnesce în Bulgaria.

Noul guvern, presidat de generalul Petroff, s'a făcut în fôrte scurt timp nepopular din pricină, că vré se se țină cât de cât în marginile unei legalități, atât pe cât legalitatea se póte observa într'o țera ca Bulgaria.

Generalul Petroff a ordonat mai dílele trecute disolvarea bandelor macedonene, constituite în societăți de tir și confiscarea armelor, pe cari le stringeau.

Ultimile alegeri pentru Sobranie au dat un prilej patrioților se agite, și se sciun tristele rezultate ale acestor agitații; doi morți și mai mulți răniți au cădut în învâlmășelile dela Filipopoli.

Un alt eveniment puse vírf încordării de spirite la poporul vecin.

Se scie, că guvernul român a trimis celui bulgar o ultimă notă diplomatică, în care cerea în termen fôrte energic pedepsirea lui Sarafoff.

Guvernul lui Petroff, guvern dispus a păstra bunele relații cu statele vecine și a se menține în limitele legalității, a anunțat, că va dá în judecată pe Sarafoff.

Scirea acesta a stîrnit o adevărată furtună în rândurile opoziției, care agită fu popor. Negreșit toate comitetele macedonene și cu ele întreg poporul bulgar țin si cer cu stăruință, ca nimeni se nu se atingă de Sarafoff.

Nota guvernului român e însă foarte energică și guvernul bulgar va trebui se dea satisfacția.

Acésta e starea lucrurilor în Bulgaria.

Ultimele soirii ne aduc la cunoștință lucruri foarte grave și cari pot avé urmări ce nu sa pot prevedé.

La granița bulgară s'au concentrat 2 regimente de infanterie și 4 escadrone de cavalerie. Pressa opoziționistă duce o campanie până la ultima violență în contra guvernului și a prințului, pe care-l amenință cu detronarea, în cazul când Sarafoff va fi dat judecării și mai cu semă condamnat.

Ultimele alegeri la Sobranie, disolvarea societăților macedonene furniséză un teren fecund furiósei opoziții bulgare. Ferberea e la culme; poporul bulgar e într'o surescitare, care póte isbucni din moment în moment.

Ministru Daranyi despre colonisări.

În ședința de alaltăeri a dietei, cu ocazia desbaterei bugetului de agricultură, ministru Daranyi a reflectat la vorbirea lui Molnar în cestiunea colonisărilor.

Daranyi a dat semă despre tot ce a făcut pe terenul acesta. El spuse, că s'au luat în vedere 14,660 jugere catastrale spre scopuri de colonisare. Până acum s'au înființat 612 colonii, dintre cari 416 sunt colonisate deja.

Mai spune ministru de agricultură, că din punct de vedere al consolidării Secui-

mei, pune mare greutate pe colonisările în Cămpia Ardealului. În interesul coloniei dela Mureș-Ludoș s'a cumpărat dela contele Andrássy pe un preț de tot ieftin o mare proprietate.

Conform *marelui scop*, dăse ministrul, în timp scurt s'a făcut foarte mult. Dér cesțiunea colonisărilor trebuie rezolvată în mod instituțional. Pentru această va servi legea despre colonisări, ce se va aduce încurând. Mai spune Daranyi, că un anumit *Eczken Sandor* a cedat statului proprietatea sa de 206,000 corone cu condiția, ca după mărtea lui proprietatea să fiă folosită spre colonisări.

Proprietatea lui *Eczken* e de 1300 jugere, situată în hotarul Mureș-Ludoșului. Pe ea pot fi colonisăți numai *Maghiaro-Sécui*.

Etă așa-dér cum „*marele scop*” avizat de ministru Daranyi — adică maghiarisarea prin colonisări — începe încet pe încet să devină faptă în detrimentul populațiunii româneșii a Ardealului. Dér se vor frige „patrioții”, cum s'au fript și cu coloniștii s'ecui de pe la Șermaș și din alte părți ale Cămpiei Ardealului.

Progres și progres.

III.

Industria noastră de casă.

(Urmare.)

De sigur, că industria noastră de casă va avé scaderi și neajunsuri. Pretutindinea industria mare de fabrică s'a dezvoltat cu deosebire din industria mică de casă, perfecționându-se. A noastră însă nu. Este bôla cu leac, ori fără leac? Noi o credem cu leac și perfectibilă, și leacul îl cunoștem și nci și ni-l spun și streinii.

Vecinii noștri unguri ne apostrofază adeseori nu prea delicat cu „*büdos booskor*” ș. a. după cum sunt nărăviți, ér Șași mai domoli se mulțumesc în rapôrte oficiale și oficioșe de a-se plânge de concurența inegală și am puté dice nereală, ce o fac târărilor lor argășitorii români, cari din industria mică de casă pun în consumațiune opincii tábăcite numai pe jumătate, dér mai ieftine și le strică și lor câștigul și induc în eróre, mistifică și pe consumatorul, care este tot Român.

Ôre Românii se nu aibă motiv de a se interesa de acest neajuns al producțiunii naționale și a căuta să-l înlătore, atât în interesul bine înțeles al producătorului, cât și al consumatorului?! Acesta a făcut, ca negustorii selișteni, reșinării etc. etc. să dispară și de pe piața Abrudului, din Alba Iulia ca și din bêlciurile dela Drăgaica și Slobozia, ér nu drumurile de fier au făcut-o, căci industria mare de fabrică posedă resturi și ciurcuri, pe care le pôte da și mai ieftine și mai bune, în urma unei mai bune șfortări și mai bune pregătiri.

Pentru combaterea acestui réu, astăzi când nu mai suntem tocmai așa lipsiți de cultură și avem și noi chimiștii noștri și tehnologii, ôre ar fi prea greu de a găsi și interesa un chimist expert, care să se apropie de bușile de argăselă ale tábăcilor noștri și să studieze partea slabă și imperfectă a argăselei lor? Eventual ar fi mare lucru de a sprijini 2—3 ucenici séu calfe tocmai dintre acești argășitori, cari se mergă să facă la o scôlă specială un curs suplimentar de câte-va luni, eventual să lucreze și să se perfecționeze cu o dubelărie mai modernă?!

Mai departe pânzeturile și pânurile noastre de casă, deși foarte trainice și ieftine, sunt totuși relativ destul de scumpe și nu se pot presenta cu succes pe piețe straine, fiind-că sunt prea înguste, 40 cm. lățime în loc de 60—80 cm. Ôre nu ar fi posibil de a le schimba și perfecționa reșboiul, spată și ițe pentru a face pânza mai lată? Apoi câte din fetele și învățătoarele noastre au frecventat o scôlă sistematică de țesut, séu vre-una de brodărie artistică? Séu că inul ar fi așa de greu de produs și cultivat special pentru fibre, când el reușese de minune la munte și la câmp cantitativ și calitativ, și tocmai acolo este industria

textilă mai bine dezvoltată și aptă să-l utilizeze? De asemenea cânepa, borangiul și lăna țigai, séu chiar merinosă.

Noi am fi cu toții mai folosiți și ca producători și ca consumatori, când în locul pânzeturilor de bumbacuri și cartonuri s'ar introduce numai și numai pânza de in și de cânepă. În fine trebuie să mai amintim aici, că Germana, Francela etc. are 4 plante colorante, ér Româna cunoșce și folosesc peste 46 în număr și în compunerea vâpselilor sale și bate joc și desfide și pe cel mai dibaci chimist și tehnolog!!

Să trecem la industriile alimentare — lăptării, beuturi, cărnuri etc. Ađi sunt în tôte țările înființate scôle de lăptării și de bac și bácițe cu duimul. Ôre ar fi așa de greu de-a improvisa unde-va la munte ori în satele de sub munte o lăptărie sistematică cu un curs suplimentar de câte-va săptămânii ori luni de țile? Ne lipsesc ôre specialiștii pentru aceste treburi? Nu!

Numai combaterea proverbială neordine și necurățeniei, ce există actualmente în stănilile și cășerile noastre, și deprinderea bacilor și ciobanilor cu curățenia s'ar transmite într'o urcare simțitoare cu 30% a produsului cantitativ și calitativ, și scôla această de lăptărie ar fi tot-o dată prima etapă spre înființarea de lăptării societare și societăți cooperative. Șciința și tehnica modernă cere ađi la tratamentul laptelui o curățenie esemplară în tôte.

Tot așa la cărnuri, beuturi etc., cari în parte s'ar puté ameliora prin esposiții regionale, prin ținerea de conferențe publice, prin răspândirea de broșuri și șcrieri populare.

Etă deci calea și mijlocul cel mai nimerit de-a remedia și înlătura atâtea defecte și neajunsuri ale stărei noastre precare de ađi. Apoi pretutindinea industria mică de casă, prin specializare și concentrare, a ajuns la producțiunea în masă și la fabricațiune în mare. Pe lângă producătorul în mic particular, pășesc negustorul, comisionarul, fabricantul, care cumpără marfa pe jumătate gata, o sorteză și alege pe calități, îi dă fasonul séu lustrul necesar după gustul și cerința pieței și a mușterii. Unul singur ocupă sute și mii de brațe, cari rămân pe la casele lor și muncesc neori materia dată de patron și cu uneltele lui, alte-ori dânsul le dă numai ceva arvună înainte pentru hrană, dér le cumpără produsul, îl fasonază și desface dânsul în mare cu ridicata ori în mic pe la detașiști.

Acesta este sistemul dominant în Belgia — dantelăria, în Elveția ceasornicăria, în Olanda pânzăria de in, în Francia mătășurile, în Anglia cuțităria, în Austria și Germania după regiuni și industrii, cari tôte au emanat și se rezimă pe industria mică de casă. Și la noi prin concentrarea ei și divisiunea muncii multe industrii actuale mici, s'ar puté desvolta cu timpul în industrii mari de fabrică, deosebit de alte industrii, cari s'ar puté înființa la multe din satele noastre de sub munte, unde există multe materii prime — ađi stau nebăgate în semă — deși reprezentă valori de milioane de florini și corone: pără, lemne, argila plastică etc. etc. La câte din ele la producțiunea în mare, munca scumpă a brațelor nu s'ar puté înlocui prin forță mai ieftină de apă, electricitate? Șașii înșiși se plâng, că cele mai multe și mai puternice cursuri de apă pentru forța motrice se găsesc la satele româneșii, căci se cifrează la multe mii de cai putere și sunt în stăpânire exclusivă a Românilor.

Evident, că mai este acasă încă de trăit și ocupațiune de găsit pentru brațele disponibile, ca să nu fie silite să emigreze nici în România și nici în America cu duimul!...

(Va urma.)

Din România.

Cu ocașia proiectului de lege pentru reglementarea meseriilor, Camerele de comerț din România au întocmit o statistică a meseriașilor din care reiese, că la șfârșitul anului trecut, meseriașii se repartisau

în modul următor: Români: 26703 meșteri la orașe, 58557 meșteri la județe; 10783 calfe la orașe și 5424 calfe la județe; 4414 ucenici la orașe, 3361 la județe total 109242.

Evrei: 7883 meșteri la orașe, 3770 la județe; 3480 calfe la orașe, 1130 la județe; 1885 ucenici la orașe, 823 la județe; total 18977. Ștrăini: 13163 meșteri la orașe, 6527 la județe; 6240 calfe la orașe, 1826 la județe; 2237 ucenici la orașe, 870 la județe; total 30872. Total general 159091.

*

Situația Băncii Naționale în ultima săptămână, comparativă cu aceeași dată a anului trecut:

Reserva este în creștere cu 5860067; reserva de aur și argint este în spor cu 7.800.000; ratele de aur sunt în scădere cu 2.000.000 lei.

Protofoliul este în scădere cu aproape 2 milioane; avansurile pe efecte 6.000.000. Circulația biletelor este în spor cu 16 milioane, ca urmare a mării rezervei.

*

În Galați a sosit un delegat din Anglia, spre a cerceta starea Evreilor înscriși pentru emigrare în America.

*

Banca generală a României a donat o mie de lei primăriei capitalei, pentru a împărți lemne la săraci.

Mărtea lui Milan Obrenović.

Luni după amiazi a murit în locuința sa din Viena primul rege al Serbiei *Milan Obrenović*. Milan avea numai 47 de ani, mărtea i-a cauzat-o intueza urmată de o *preumoniă* acută și se dice, că înainte de ași da șfietul s'a rugat pentru fiul séu Alesandru.

Înainte o' di Milan însuși dicea, că n'are să moră. „Nu vă temeți — spunea el generalului *Petrovič*, pe care regele Alesandru l'a fost trimis la Viena. — Temețile medicilor sunt exagerate, peste 3—4 zile mă voi șcuța”. În aceeași di întreba însé pe medic: „Dér n'aveți vre-o doctoriă, să mă scăpați?”

Natalia, fosta soție a lui Milan, aviasată fiind despre starea gravă a sănătății bărbatului séu, a depeșat din Biaritz: „Pot să-i ajut? Pot să fac ceva pentru Rege?”

Înainte de-a muri, Milan și-a exprimat dorința de a vedé pe fiul séu. Ba, Duminecă i-a espedat chiar o scrisóre de adio și a rugat pe medic să înconșciințeze pe regele Alesandru, că se află în gura morții.

Rămășițele pămêntesci ale decedatului ex-rege vor fi duse la Belgrad. La Viena au sosit deja ministru sêrbesc de finanțe *Popovič* și ministru de comerț *Pasič* Dusan. *Regele Alesandru însé nu va merge la Viena*.

Trist șfârșit a avut Milan. Părăsit de cei mai de aproape ai séi, ca și în tôte viața așa și în ôra ultimă tragicul sorții a lucrat și dispus asupra vieții sale. Dér ce e mai curios: mărtea lui face, ca Serbia să respire mai ușor chiar în doliul ei, pentru-că în fine ea a scăpat de-o calamitate mare, ce-i amenința vecinic liniștea și pacea interioră și o ținea în continuă nesiguranță.

Din străinătate.

Regele Eduard în Germania. Corespondentul londones al lui „*Berliner Tageblatt*” anunță, că Regele Eduard al Angliei, îndată după deschiderea parlamentului, va călători în Germania, ca să reintôrce visita împăratului Wilhelm. Regele a dat deja ordin, ca yachtul „*Victoria and Albert*” să stea gata de plecare.

Anglia și reșbotul. Sir Edward Clarke, fost membru în Camera Comunelor și procuror general sub ministerul Salisbury, a ținut un discurs în adunarea anuală a reuniunii conservatorilor din despărțământul electoral Holborn al Londrei. Subiectul acelu discurs l'a format reșbotul anglo-bur. Sir E. Clarke a dis:

Burii trebuie isgoniți cu ori-ce preț din Colonia Capului. După-ce se va fi îndeplinit această indispensabilă condiția, se va căuta a-se pune un capăt acestui reșbot, ce trebuie terminat într'un mod onorabil și satisfăcător. La acesta nu trebuie să ajungem numai prin sabiă, căci nu i-ar folosi nimic Angliei să-și întindă supremația ei pe o pustiă. Anglia nu dorește decât să domnescă peste un popor normal, silitor. Burilor trebuie să li-se pună drepte și ușore condițiuni de pace și aume, deplina amnestie pentru toți acei ce au luat armele în contra Angliei, precum asigurarea absolutei egalități în drepturile cetățeneșii și în repartizarea sarcinilor fiscale. În statul liber *Orange* și în *Transvaal*, va puté rămâne — pe cât se va puté — autonomia de până acum cu care s'au obișnuit locuitorii acestor ținuturi. Sir Edward Clarke și-a exprimat convingerea, că propunerea unor asemenea condițiuni ar înlesni repede o pace onorabilă și domolirea statelor anexate sub suzeranitatea britanică. În ori-ce oas, trebuie făcută această propunere, căci alt-fel Anglia ar fi răspundătoare de suferințele și nefolositoarea prelungire a reșbotului.

Acestă caventare a fost ascultată de conservatorii din Holborn în tăcere respectuoasă. Diarul „*Daily News*” (Noutățile țilei) salută cu bucuria acest discurs, care e — după numitul diar — un semn al vremii. De sigur, că vorbele lui Sir E. Clarke vor avé o ôre-care influență și asupra lui Chamberlain și Comp.

Turburări în Spania. Din Madrid se telegrafază cu data de 10 l. c.: Manifestațiunile studenților urmază. Poliția a fost nevoită să șarjeze. Mai mulți studenți au fost răniți; numeroșe areștări au fost făcute. Manifestanții au aruncat pietrii asupra trăsorei ministrului de interne și a nunciului apostolic, fără însă a-i atinge. O bombă a isbucnit în fața librăriei Gold, pricinuid pagube materiale. Manifestații s'au făcut de-așemenea la Valența și Valadolid. O altă telegramă anunță: Studenții au organizat noue manifestații aseră târziu. Doi oficeri de poliția au fost răniți cu pietrii; un student a fost rănit, 26 studenți au fost areștați. Mai mulți dîntrênșii vor fi dați în judecată, înaintea tribunalelor militare. Manifestațiile au ținut până la ôrele 2 de dimineță. Studenții din Valadolid au aruncat din nou pietrii asupra mănăștirilor. Studenții din Barcelona au făcut manifestații în fața seminarului strigând „*Trăiescă libertatea! Jos clericalismul!*”

SCRIRILE DILEI.

— 31 Ianuarie v.

Festivitățile jubilarale ale Reuniunii femeilor române, ce au decurs eri în orașul nostru, au fost la înălțime. Toți au rămas mulțumiți, ba chiar încântați de întreg aranjamentul serbărei și de modul demn și frumos, în care a decurs serbarea. Părerea generală nu numai între ai noștri, ci chiar și între străini este, în ce privește ședința festivă, că acesta a avut un succes rar. Ea a fost unică în felul ei prin faptul, că afară de cor, și acesta mixt de dame și bărbați, întreg programul ședinței a fost esecutat numai de membre de ale Reuniunii și de una din evelele internatului acesteia.

Forțe mulțumit a rămas publicul cu vorbirile și cu declamațiunea, ce s'a ținut. Nu mai puțin și cu escelențele prestațiuni ale corului cu orchestră. În genere atmosfera din sală era ridicată la un nivel cel vedem numai la societățile mai înaintate. Acesta a și făcut o deosebită impresiune asupra publicului asistent, care a fost foarte numeros.

Înainte de ședință s'a șevârșit paras-tasul pentru întemeiatori, binefăcători, patroni și încoronarea mormintelor celor îngropați în Brașov, luând parte comitetul și membrele Reuniunii în corpore. O di frumoasă și senină a favorizat această parte a serbărei.

Balul Reuniunii, ce s'a dat sera, și-a justificat pe deplin renumele séu câștigat în cei 50 de ani din urmă. „*Romana jubli-*

lară" s'a jucat cu deplin succes spre bucuria și mândria noastră și spre deosebită plăcere a oșpeților străini. O astfel de serbare nu poate să rămână fără o amănunțită dare de seamă. Vom reveni la ea publicând în totă estensiunea și discursurile, ce s'au cetit în ședința festivă.

La înmormântarea mult regretatului nostru coleg Grigorie Maior, Redacțiunea noastră, va fi reprezentată de d-l *Marius Sturza*, doctorand în medicină la universitatea din Viena, care în numele nostru va depune și o cunună pe mormânt.

Monarhul și-a amânat călătoria sa la Budapesta până pe la finea lui Aprilie. Atunci va merge în capitala ungară dimpreună cu mai mulți membri ai familiei domnitoare. Se va da în Budapesta și un bal de curte.

Urmărirea lui George Novacovici. Din Graz i-se scrie „Tribunei“, că în 5 l. e. s'a înmormântat tinărul *George Novacovici*, student la universitatea de acolo, actul de acuză dela tribunalul din Deva, în cestiunea Iancu. Actul a sosit prin autoritățile din Austria, și e într'un ton revoltător de soviniistic. În el se dăce, că preamărind pe Avram Iancu, care a luat parte în mărșă mare la „năvălirea rasei maghiare la 1848—9“, se face act de agitație.

Un parastas festiv în memoria regretatilor G. Augustini, V., Babeie, Dr. I. David, O. Boer, I. Dimitriu, I. Dolanu, I. Moga, I. Pipos, I. Predovici, N. Roman și N. Șuluțiu, s'a celebrat Duminecă, în biserica din Sibiu-oetate cu mare solemnitate. A servit pâr. N. Cristea asesor cons. asistat de d-l Dr. Elie Cristea, secr. cons., Dr. I. Stroia, prof. sem. și I. Popovici, prof. la școala civ. de fete. Cântările au fost executate de corul elevilor seminarialii, sub conducerea d-lui prof. D. Cuntău. Biserica a fost plină de junimea și obștea din Sibiu.

Votul universal în Austria. Diarul „Reichspost“ spune, că guvernul austriac proiectează introducerea votului universal, egal și direct, la alegerile parlamentare și că în privința acesta a avut consultări cu mai mulți bărbați politici de frunte din Austria, cari toți s'au declarat pentru reforma proiectată. Introducerea votului universal e rezervată însă pentru eventualitatea de-a actualul „Reichsrat“ va trebui să fie dizolvat, neputând să lucreze, în care caz se impune necesitatea formării unui nou corp legiuitor, cu totul pe alte baze.

Statua lui Umberto furată. Din Roma se vestește, că indiviți necunoscuți s'au furișat în Panteon și au furat colanul sump și aurit de pe statua de bronz a Regelui Umberto, afară de acesta au mai furat catena cu diamaute a ordinul Annunziata. Casul a produs senzația mare în Roma.

Sinuciderea unui naturalist. Renumitul naturalist german *Maximilian Peltenkofer* s'a sinucis Duminecă în München. Sinuciderea a comis-o în momente de nebunie. El suferia de mult de melancolie.

Duel cu sfârșit mortal. În *Löcse* s'au duelt d-ilele acastea doi sublocotenenti dela regimentul 85, *Alfred Lerner* și *Rudolf Endlerle*. În decursul duelului Lerner a înfipt sabia în inima adversarului său, care cădă murind în urma rănii.

Incendiul dela Baku. Guvernatorul din Baku comunică, că pagubele pricinuite de incendiul dela depositele de petrol ar pute fi evaluate la 1.200.000 ruble. Numai 8 milioane de puși au ars. Până acum de ce cadavre au fost regăsite, der mai sunt altele sub dărâmturi. Dintre răniți, șapte au murit; toți ceilalți sunt pe cale de vindecare.

Condannarea unui locotenent francez. Consiliul de război din Metz, a condannat pe locotenentul *Ruger* pentru asasinatul căpitanului său la doi-spre-șapte ani de închisoare și espulsarea din armată.

Brutalitate englesă. Bătrânul Președinte, *Kruger*, a primit știria, că nepoța

lui, d-na *Eloff*, a fost împușcată de Englesi. Despre acesta faptă înfricoșată dă o corespondență privată englesă următoarele amănunte: „Din casa, unde locuia d-na *Eloff*, și pe care fălăia un steag alb, s'a pușcat asupra trupelor noastre, de aceea o trupă de pedestrași australieni au căpătat porunca să ardă casa. D-l *Eloff* intră în casă, tocmai când se apropiă și trupa, er d-na *Eloff* era la fântână după apă. Soldații au dat o salvă și sermana femeii a cădut mörta la pământ. — După acesta soldații au intrat în casă, unde au aflat numai pe *Eloff*, care fu scos afară. Când acesta își vedă soția scaldată în sânge, a voit să mörge la ea, der Englesii nu i-au permis. Un ofițer s'a apropiat de femeia rănită, a privit-o și a dīs: — „Glouțul a nimerit-o în temple; va muri. S'o lăsam aici“. Pe *Eloff*, cu tôte implorările, nu l'au lăsat să se apropie de soția lui, care se lupta cu mörtea. Spre sëră *Eloff* a fost dus érăși acasă, să le arate unde și-a asouns armele și cartușele. Când a treout pe lângă fântână *Eloff* a auđit, că cine-va îi strigă pe nume. L'a agrăit soția lui. Nenorocita femeii deja de 12 ore a zăcea scaldată în sângele ei și nici habar n'au avut de ea. În casă, care după aceea a fost arsă, n'au aflat nici arme nici munițiune. *Eloff* în zadar se ruga de ofițer, să-i dea voia, să i întindă un pahar cu apă soții sale; el totuși nu voi. Femeia rănită, fără să-i fi legat rănile, a fost aruncată într-o căruță și transportată la *Rustenbug*, unde scurt timp după sosire, își dădu sufletul.“

Covoncare.

În sensul § lui 28 din statute, adunarea generală a „*Reuniunii române de cântări din Șomcuta mare*“ se va ține la 3 Mărțișor 1901 la 3 ore d. m. în sala școlei confes. gr. cat. din loc, la care adunare on. membrii, cum și alți binevoitori ai reuniunii sunt cu onore invitați a participa.

Obiectele adunării vor fi: 1. Raportul cassarului reuniunii. 2. Raportul bibliotecarului. 3. Raportul conducătorului corului. 4. Alegerea comitetului reuniunii. 5. Inserierea și primirea membrilor noi. 6. Statorirea unui regulament pentru prelegeri și manipularea „Fondului de ajutorare medicală în cas de morb — eventual spese de înmormântare pe sēma coriștilor reuniunii“. 7. Alte obiecte anunțate la timp presiului. Rapörtele sunt tôte a se face în scris.

Șomcuta mare, la 10 Februarie 1901.

Nicolau Nilvan, *Eliu Pop,*
preș. reun. cond. cor. și not. reuu.

Ceremonialul încoronării englese.

Festivitatea încoronării englese se face totdeauna cu splendore fără păreche în abatia din Westminster și se îngrijece cu deosebită atenție, ca tôte tradițiile ve hi să se respecte. Convoiu încoronării plăcă la biserică în procesiune sərbătorească. Înainte duc insigniile și corōna, bastonul sfânt alni Edward I., apoi pătra, cu care au fost proclamați regii vechi scoțieni și cari învingători au adus-o la Londra. Acesta pătră simbolizēază solidaritatea monarchiei. Bastonul sfânt are mîner rotund de aur, și lemnul, după cum afirmă ei, ar fi din crucea lui Isus Christos. În abatia din Westminster se construiesc tribune pentru membrii casei domnitoare, pentru pairi și alți demnitari. În mijlocul acestor tribune stă tronul, pe care stă regele în pompōsele podōbe de încoronare. Înainte de actul încoronării coral cāntă imnuri de laudă. Atunci pășesc înainte epi-copul de Canterbury și lord-cancelarul, după ceea-cē strigă toți de patru ori:

„God save the King“

Regele pășesc la altar și urmēză vörbirea episcopului de York. La invitarea episcopului de Canterbury, regele depune jurământul, după care episcopul îi unge pe cap și mări cu mir.

După acastea regele își reocupă locul pe tron, când urmēză predarea tuturor insigniilor regale; episcopul de Canterbury îi pune pe cap corōna lui Edward I., îi dă în mână drēptă bastonul sfânt, în cea stângă sceptorul cu porumbul. Sabia și mănui întregesc podōbele regesci. În sunet de fanfare și bubuituri de tunuri rostesc psalmii de laudă, după-ce urmēză depunerea jurământului, întâiu a dignitarilor bi-

sericesci, apoi a celorlalți. După acastea convoiu sərbătorec se reîntorce la palatul din Westminster, unde urmēză o altă seriă de ceremonii.

Între altele, lordul prim al camerei presentă regelui apă de spălat, prăjituri și 40 riluri de catifea ca simbolică esprimare, că regele nu va duce lipsă de nimic. Al doilea lord, care rostesc primul toast, după ce a bēut vinul presentă cupa de aur, din care a bēut, ca cinste regelui. Cel mai curios obicei este, când un cavaler adjusat de bătaie, călăresce în sală și aruncă o mănuiă jos. Provocă la duel pe toți aceea, cari nu se supun regelui. Ridică apoi un pahar de vin în sănătatea regelui și iese, călărind de-a îndăratele.

Acastea sunt obiceiuri, sunt desvoltaarea traptată a constituției strēmōșeci și simbolizēază stabilitatea constituției și a regelui.

Productiuni și petreceri.

Tinerimea universitară română din Clușiă invită la pionicul, ce se va ține Joi în 21 Febr. 1901 st. n. în sala hotelului „Central.“ Venitul curat e destinat pentru scopuri filantropice. Inceputul sēra la orele 8 Prețul de intrare după plac. Musica militară. Ofertele marinimōse se vor chita pe cale diaristică și sunt de a-se trimite la adresa cassarului Augustin Caliani stud. în litere. (Kiraly u. 27).

— *Corpul învățatoresc dela școala poporală gr. or. din Tilișca* va arangia cu elevii școlei o producțiune musicală-teatrală impreunată cu joc. Vineri în 2/15 Februarie a. c. în edificiul școlei or. Inceputul la 7 ore sēra. NB. Contribuiri benevole se primesc cu mulțumită și se vor quita pe cale diaristică. Venitul curat se va destina fondului școlar și bibliotecii școlare în părți egale.

Program: I. 1. „Pe Tine te laudăm“ de Ștefănescu, eșecutat de corul școlei. 2. „Mört-a viteză“, de Ștefănescu, eșecutat de corul școlei. 3. „Soldan Vitezul“, cāntec comic de V. Alexandri, predat de un elev. 4. „Cāntecul lui Mihai Vitezul“, de I. Wiest, eșecutat de corul școlei. 5. „Mama Anghelușă“, cāntecel comic de V. Alexandri, jucată de * * II. 6. „Vivandiera“, scenă militară de V. Alexandri, jucată de elevii școlei. III. 7. „Florin și Florica“, piesă teatrală într'un act de V. Alexandri. Urmēză oină comună și petrecere cu joc. În paușă se vor juca „Calușerul“ și „Bătuta“.

— *Românii din Panciova* vor arangia o serată de dans Joi în 8 (21) Februarie 1901 în localitatea berării Weifer. Inceputul sēra la 8 ore. Prețul de intrare: de persōnă 1 cor. 60 bani, de familie 4 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor quita pe cale diaristică. Venitul curat e destinat parochiei gr. or. române din Panciova.

NECROLOG. Ved. *Iuliana Brediceanu*, mama d lui *Coriolan Brediceanu*, a rēposat în frumōsa vörstă de 78 ani. Rēposata, o venerabilă matronă a Lugoșului, a fost un model de femeie, care într'un mod vrednic și-a îndeplinit misiunea sa atât ca Romāncă, cât și ca zelōsă fiică a bisericii sale, și mai presus de tôte ca mamă. În mormântarea a fost Sāmbătă.

Știri ULTIME.

București, 12 Februarie. Până astă-sēră crisa ministerială nu s'a rezolvat încă. D-l G. Gr. Cantacuzino s'a întreținut în decursul zilei de adī lung timp, cu mai mulți amicii personal și politici ai d-lui Carp, (junimiști), cerēndu-le colaborarea în noul cabinet. Aceștia la rēndul lor au declarat d-lui Cantacuzino, că refusă de a face parte dintr'un cabinet format sub președinta șefului partidului conservator, îi vor da însă tot concursul lor.

Se asigură, ceea-ce reiese și din procederea d-lui Cantacuzino, că Regele i-a cerut anume acestuia, că la formarea noului cabinet să țină sēmă și de grupul amicilor personali și politici ai d-lui Carp.

Viena, 12 Februarie. „Reichsrath“-ul a ținut adī ședință. Între hărțile intrate sunt 58 patente împērătesci. S'au presentat 193 propunerii, apoi s'au anunțat 84 interpelări. Ministru-președinte *Koerber* a dat lāmuriri despre ordinea lucrărilor camerei. El doresce mai înainte desbaterea budgetului, apoi desbaterea proiectelor de investițiuni. *Schönerianii* au protestat contra stabilirii programului de lucru a camerei de cătră ministru-președinte.

Viena, 12 Februarie. Cosciugul cu osēmintele lui Milan va fi dus Joi în biserica sərbescă, unde va rămâne până Vineri. De aici va fi dus Vineri la gară. Pe strade soldații vor face garda. Ceremonialul binecuvēntării rămășițelor pământesci ale decedatului va fi cel obicinuit la capetele încoronate.

Belgrad, 12 Februarie. Orașul este în doliu. Regele și Regina au sosit adī-nōpte aici.

Sofia, 12 Februarie. Au fost aleși până acum: 36 Stambuloviști, 11 Petroviști, 21 Stojloviști, 31 Zancoviști, 23 Caraveloviști, 5 Radoslavoviști, 3 socialiști, 9 Turci. În 15 locuri s'a declarat balotagiū.

DIVERSE.

Vörsta fierului în India veche.

La Dehli este o columnă numită *Cutub*, c-l mai însemnat document cu privire la arta lucrării fierului la Înțienii vechi. E înaltă de peste 7 metri și cāntăresce peste 6000 kgr. După inscripția ce e săpată pe ea, se vede, că a fost făurită în vēcul al IX-lea înainte de Christos. În templul *Karank* din Madras și Puri din Orissa se află érăși nisce stălpi lucrăți din fier, förte mari și vechi. În India se făcea oțel la 2000 înainte de Christos. Instrumente de oțel s'au aflat în morminte de pe la 1400 înainte de Christos. Vestitul oțel din care se făcea săbiile de Damasc e de origine indiană. *Schwartz*, basat pe documente vechi, arată cum se făcea oțelul. Luau oxid de fier magnetic curat din originea *Mirtapali* și sesquioxid de fier care cuprindea mangan, dela *Kondapor*; luau trei părți de aceste minerale cu două părți de pulbere de cărbune de lemn și cu șgură de sticlă; le puneau în tigăi de lut refractar, le închidēu în ele și dedeau foc până se topea amestecul. După foc de 24 cēsuri se afla în fundul tigăii o bucată de oțel semisferic. Acesta servea pentru săbiile de Damasc, etc. Căderea industriei oțelului s'a întēplat în vēcul al XVII-lea, ér acum s'a stins cu totul: în vēcul de mijloc ajunsese la cea mai mare perfecție.

Conștiința secului. Dilele trecute se judeca la tribunalul din Ciuc-Serēda un proces de crimă. Acusatul tăgădnise mörțiș în timpul instrucției. La înfățișare însă, când s'a vedut față în față cu crucea, a mărturisit tot. A spus cum și-a ucis victima și cum a jefuit-o.

— În buzunar, a mărturisit ucigașul, aveam 200 de florini, pe care i-am luat. În traistă aveam slănină și o bucată de māmăligă. Māmăliga am mănca't-o, der slănina, nu — *find-că era Vineri și e păcat să mănānc de dulce.*

Un miliard de minute. Sciți ore când se vor împlini un miliard de minute, dela nascerea lui Christos. În prima zi a seculului nostru (st. n.) nu avem decât 999.302.400 minute. Până la un miliard mai sunt decī 697.500 minute. Un an de 365 zile nu are decât 525.600 minute. La 31 Decemvrie 1901, tot ne va mai rămānē 162.000 minute și miliardă minută o putem socoti abia la 30 Aprilie 1902, la de ce ore și patru-deci minute dimiņēta.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Reductor responsabil: Traian H. Pop

Dela Tipografia „AURORA”, A. Todoran

— din Gherla — Szamosujvár, —

se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări pe Dumineci. Tom. I. de renumitul orator — în Domnul adormitul — Iustin Popfiu, 48 predicii pe 38 Dumineci 2.20

Cuvântări bisericesti (acomodate pentru oric- ce timp) de I. Papiu Tom. I. Ediția II. 1.20

Cuvântări bisericesti (pe Dumineci) de Ioan Papiu. Tom. III. 1.20

Cuvântări bisericesti la tôte serb. de peste an de I. Papiu 1.50

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de morțe, întocmite de I. Papiu 1.50

Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din autorii renumiți, prelucrate de Tit Budu, vicar 1.—

Catechese pentru pruncii școlari de Tit Budu, vicar —.40

Cuvinte de aur seu învățături înțelepte date de un părinte fiului său, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea —.80

Dumnezeesca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroș —.25

Manual catehetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu —.40

Predice pentru Dumin. de peste an, compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameșului —.80

Rugăciunea D-lui, „Tatăl nostru”, explicată pe scurt de I. Boroș —.10

Tipicul preotesc din cărțile rituale, prelucrat de Tit Budu, vicar —.50

Istoria icônei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula —.10

Bocete, adevă cântări la morți, adunate de I. Pop Reteganul —.40

Na mē nita. Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. —.25

Omul și lumea, cântări funebrele de Aron Boca Velcherianul —.08

Albina și leneșul de Aron Boca Velcherianul —.10

Aminții din Grecia de Teodor Bulc, profesor gimn. —.60

Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broșat —.25

Barb Cobzarul. Novela orig. de Emilia Lung —.10

Bunica și nepotelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê de G. Simu —.06

Cântul în școala poporală de Iuliu Pop, inv. Năsăud, Praxă. Teorie. Cânturi —.30

Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de G. Simu —.25

Cartea plugarilor seu povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea vitelor și celelalte ramuri ale economiei de I. Georgescu —.25

Codrean, Craiul codrului, de George Simu —.06

Cântăreța. Novela de Dem. Dan —.15

Carmen Sylva, Prelegere publică ținută prin V. Nicoră, prof. gimn. — Cu portr. M. Sale Reginei României. —.10

Chinurile de cari strigă feciorii în joc, de P. Reteganul —.28

125 Chinurile de cari strigă feciorii în joc —.12

Cu vârful penei Scrieri satirico-umoristice de Anton Popp. I. Monolôge. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare —.55

Din povestile lui Esop de Aron Boca Velcherianul —.08

Doș turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea —.12

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu —.30

Dile negre. Versuri de Petrea dela Clușiu — cu o prefață de G. Simu —.15

Felicități în poezii și prosă la Anul-Nou, ziua născerei și ziua numelui cătră tată, mamă, moș, unchiu, mătușe, nănași, tutori, preoți, învățatori și binefăcători, precum și alocuțiuni și vorbiri cu diferite ocațiuni școlastice, de George Simu —.20

Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher. —.08

Geografia și Istoria în școala poporală. Manual compus conform planului de lecțiuni a d-lui V. Petri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrișor, învățator —.40

Gruia lui Novac —.10

Horia lui Pinteau Vitézul —.06

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar —.10

Indreptar pentru ortografia română, de Vas. Dambra —.12

Impărăția țiganelor pe vârful unui plop de A. Boca Velcherianul —.08

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte. După Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulf —.30

Lira Bihorului. Balade poporale de Antoniu Popp —.20

Lira Sionului seu cântarea sărbătorilor. — Poezii religioase-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul, cu o preocupare de G. Simu —.25

Monolôge de Antoniu Popp:
Nr. 1. Pe neaștepte —.04
Nr. 2. Pentru-ce am rămas flăcău bătrân —.08
Nr. 3. La Anul-nou —.04
Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut —.04
Nr. 5. O pățanie —.04

Merinde dela școlă seu învățături pentru popor, culese din diarul unui școlar, de Dr. Georgiu Popa —.60

Miseriile sociale Novela de P. C. Z. Rovinar —.15

Musa Someșană. Poezii poporale române din jurul Năsăudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade —.25

N-rii 76 și 77. Narățune istorică după Wachsmann, de I. Tanco —.20

Nopti de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu —.60

Opșaguri. Cât cioplite cât pilită și la lume împărțite, de I. P. Reteganul —.40

Păcălital. Monolog comic de Antoniu Popp. Prețul —.04

Opera unui om de bine. Novela origin. — continuarea novelei „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar —.10

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și aranjate. Prețul red. (dela fl. 1.20) la —.60

Povestea Pascutii seu credința deșertă poporală. De Ar. Boca Velcherianul —.08

Părintele Nicolae. Schițe din viața preoților, de G. Simu —.30

Pietatea poporului român, seu cântări evlavioase pentru cei- ce merg la mânăstire, la locuri sfințe și în procesiuni. Compusă de doi preoți gr. cat. Murășeni din diec. gr. cat. a Oradei-mare —.10

Păcală și Tândală. Poveste de G. Cătană —.10

Prietenul sătânului român. Sfaturl în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de I. P. Reteganul —.30

Pilde și sfaturi pentru popor de I. Popp Reteganul —.30

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educ. după Ernest Legouvê —.06

Poveștile Bănatului, de George Cătană, învățator. Tom. I, II, III à 25 cr., tôte 3 tomurile —.65

Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Ar. Boca Velcherianul —.10

Renascerea limbii române în vorbire și scriere, de Dr. Gr. Silași, broș. II. și III. Prețul fie-ărei broș. —.40

Ambele de-odată —.70

Risete și zimbete de Tit. V. Gheaja —.30

Românii în sat și la ôste, de Ioan Pop Reteganul —.30

Schițe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. 1.—

Suspin și zimbire. Poezii și prosă de Ant. Popp —.40

Starostele seu datini dela nunțile Românilor ardeleni de I. Popp Reteg. —.15

Trandafir și viorele. Poezii poporale de I. P. Reteganul. Edițiunea a III. —.30

Țiganul la mânăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul —.08

Țiganul în Raiu. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul —.08

Țiganul și Magnatul seu vraja și farmecele poporale, de A. B. Velcher. —.08

Ultimul sicahstru. Tradițiune de George Simu —.06

Versuri de dor, adunate din poezii români de A. —.25

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediția III. 1.20

Omul. Noțiuni din Anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc, de George Cătană —.25

Orar General pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator, de Georgiu Magyar —.40

Vieta P. C. Verg. Maria, de C. Darabant —.15

Zina Câmpiei, de A. Boca Velch. —.08

Cărți de rugăciuni:

Icona sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesti, frumoș ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea măriiului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Păcașiu, preot gr. cat. în Hotoan. Ediț. V., corasă și amplificată. — Legată simplu —.50

legată în pânză —.80

legată în piele 1.60

„ catifea 2.50—3.80

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumoș ilustrată. — Prețul unui exemplar legat simplu —.50

legat cu pânză —.80

„ „ piele și aurit 1.60

„ „ legătură de lux 2.50—3.80

Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumoș ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexele. — Prețul unui exemplar legat —.22

Cărticica de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui exemplar legat —.10

Visul Prea Sântei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Prețul unui exemplar legat și espdat franco este —.10

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Prețul unui esem. legat și spdat franco —.12

Din „Literatura poporală”, de Domețiu Dogariu.

Nr. 1. Moș Toma Bădiceanu, vestitul caraghios al economilor de vite (Mocanilor) din Săcele. Prețul —.06

Nr. 2. Vlad Hoțul dela Săcele. —.06

Nr. 3. Insurătoarea Sorelui (basn) —.06

Nr. 4. Fiul bucățaresei împărătilui (basn) —.06

Nr. 5. Vacărele! (basn) —.06

Nr. 6. Diana, țina munților și Fata de împărat cu mâinile tăiate (2 basmuri), —.06

Nr. 7. Cinc dialoguri întocmite pentru elevii școlei popor. menite ca producțiuni la esamene și alte festivități școl. —.10

Nr. 8. Spiriton și Nicolae (basn) —.06

Nr. 9. Fiul oii (basn) —.06

Nr. 10. Povestiri și anecdot. pop. —.10

Biblioteca teatrală a „Aurorii”.

Nr. 1. Calea dréptă e cea mai bună, comedia într'un act de A. Kotzebue, localisată de Corn. Darabant —.10

Nr. 2. Paza Maicii sfințe. Dramă în 4 acte, localisată de Ant. Popp —.12

Nr. 3. Ôtrava de hârciog. Comedia într'un act, de Ant. Popp —.08

Nr. 4. Pedepsirea vanității. Dramă într'un act, trad. din limba francesă de At. Bologa —.10

Nr. 5. Discrețiă fără voiă. Comedia într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn. Darabant —.12

Nr. 6. Crescătorul. Comedia într'un act de A. Kotzebue. Localisată de C. Darabant —.10

Nr. 7. Ôtrava femeiască, comedia de I. Țințar —.10

Nr. 8. Distrasi. Comedia într'un act de C. Darabant —.10

Cărți de școală aprobate și recunoscute ca cele mai bune și mai metodicese de Vasile Petri:

Nou ABCD-ar românesc. Edițiunsa XII. emendată și aprobată de înaltul min. reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul seu nr. 16.006 din a. 1889. Prețul unui exemplar legat 25 cr.

Legendar seu carte de cetire pentru școalele poporale. Partea I-a: pentru al 3-lea și al 4-lea an de școlă. Edițiunea X., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul seu nr. 11.295 din 1889. Un exemplar legat —.50

Tot de același autor:

Școala română. Fôie pedagogică și didactică pentru interesele institutelor de învățământ și ale organelor acestora. Anul III, IV. și V. (I. și II. e epuisat. Fie-care an 1 fl., cu porto 1.10

Școala practică. Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară. Tom. II, III. și VI. (I. e epuisat), fie-care 1.— cu porto 1.10

Plan de lecțiuni pentru școalele românesce. Întocmit pe 30 de săptămâni 25 cr., cu porto —.30

Plan de învățământ pentru școalele poporale nemaghiare, în înțelesul articolului de lege XXXVIII. din 1868 și 1879. Edat în urma ordinațiunei minist. reg. ung. de culte și instruct. publ. din 29 Iunie 1889, Nr. 17.284. Prețul 22 cr.

Legea de pensiune pentru învățatorii poporalii din Ungaria, dimpreună cu ordinațiunile ministeriale publicate în urmă, prețul —.22

Scriptologia seu modul de a învăța cetitul scriind. Indreptar pentru învățatorii la tractarea cetitulii în școlă 1.—

Almanachul preotului Român pe anul 1901. Prețul unui es. 30 cr., espdat prin postă 35 cr., 6 esem. comandate de-odată costă espdate franco numai 1.60

Călindarul „Aurorii” pe an. 1901. Prețul unui exemplar —.25

prin postă franco —.30

6 esemplare spdate franco 1.35

„Călindarul Plugarului” pe anul 1901

Prețul unui exemplar 25 cr

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlastice și altele, apărute ori și unde.

Requisite de scris pentru școlă și cancelarie. — Tot soiul de tipărituri oficiöse.

Tipografia noastră primesce spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate.

Catalôge se trimit ori-și-cui gratis și franco.

Vendătorilor se dă rabatul cuvenit.

Tôte comandele a se adresa la:

Tipografia „AURORA” A. Todoran, în Gherla — Szamosujvár.

Tôte cărțile de mai sus se pot procura direct și dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov.